

Nro. 26.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Mártiusnak 29-dik napján 1796-dik
esztendőben.*

B é t s.

Inne nem igen messze bé megy egy esméret-
len ember a' kortsmába, jól eszik ifzik, széllyel
néz, és semmit meg nem fizetvén elébb áll. Elzre
vévén a' kelner a' dolgot, utánna ered az idegen
embernek, utól éri, kéri az étel 's ital árát, de
mivel az ember meg nem fizetheti, le akarja ról-
la köpönyegét vonni. Amaz, ne bántsd, *úgymond,*
a' köpönyegemet, hideg van, meg fagyok a' vá-
rasig, hanem imé által adom a' rajtam lévő nad-
rágót zálogba, addig még a' várasból pénzt
hoznék. Ezzel vissza megy a' kelner, az idegen
ember pedig bé takarván magát újjas köpönyegé-
be bé jön a' várasba, megy egy híres vendég fo-

gadóba, különös szobát, 's jó vatsorát adat magának, és le fekvésekor meg parantsollya a' kelnernek, hogy vegye magához a' szoba kúltását, ötöt hat órakor költse fel, 's jegyezze fel a' szoba és vatsora árát is, mivel néki jókor reggel útnak kell indulni. A' kelner fogadja szavát, fel költi, 's mutatja a' kontót. Jól vagyon, úgymond még az ágyban heverő vendég, amott a' köpönyegem alatt van a' nadrágom, add ide, meg fizetek. A' kelner keresi a' nadrágot, nem találja, a' vendég fel ugrik az ágyból, lármát üt, azt mondván, hogy mivel ő nálla volt a' szoba kúltsa, bizonyosan ő lopta el a' nadrágját, mellyben 12 aranya volt. A' lármára a' gazda is fel megy a' szobába, és hogy el ne hiresittse vendégfogadóját, 's az által el ne idegeníttse magától a' vendégeket, maga nadrágjai közül egy újdonna új nadrágot ad néki, e' mellett a' 12 aranyat is le fizeti. Ekkor a' vendég fel vonván a' nadrágot elébb állott a' 12 arannyal, és azóltától fogva nem is jelentette magát. Harmadnap múltván bé jöven a' falusi kortsmáros ezen vendégfogadóba, beszél-li, hogy egy vendégje a' nálla ivott borért és eledelért nadrágjával fizetett, le festvén az embert szeme szájja el állott a' Betsi vendégfogadónak, ekkor vévén észre, hogy meg tsalódott.

Hadi és Békességes Környüállások.

Mivel egész erejeket *Moguntzia* ellen akarják fordítani a' Frantziák: a' Cs. Kir. seregek is oda gyűllenek öszve, 's ottan akarják magokat olly állapotba helyhezteni, mellyben mindenkor elegendők lehessenek az ellenség fel tételeinek meg akadályoztatására. A' mint *Spirából* írják, igen sok ágyút, puskát, puskaport 's több eféle tábori munitziókat vitettek az ármadiához, hanem a' mi leginkább szükséges volna, a' nélkül szükölködnek, t. i. ruha, kenyér és eleség nélkül.

Midön a' *Düsseldorfi* földi erősségeknek meg szemlélésére ment volna *Jourdán* Generalis, ked-

véért bált adott az oda való polgárság. Sziveségeknék, vagy inkább szinességeknék visszonozására, más nap este az említett Generális is bált adott a' polgárságnak, a' mellyre minden ott lévő Fr. tilztek hivatalt kaptak. A' köz emberek hivatalnúl is meg jelenvén egynéhány szempillantás alatt minden borát, petsenyéjét, és süteményét meg emésztték, mellyen nemtsak meg nem boszszonkodott a' Fr. vezér, hanem inkább mosolygott a' kormánya alatt lévő seregekben uralkodó szabadság lelkén. Egyébaránt vigan és tsendesen mulatták magokat. Bizonyosnak mondatik, hogy *Bournonville* Generális fogja az északi Fr. ármádiát komandirozni. Minthogy az egyesült *Sambre*i és *Mási* ármadia sok hadi néppel öregbitett, mindenek úgy gondolkoznak, hogyha békesség nem lesz, leg elsöben is ez az ármadia fogja el kezdeni az ellenségeskedést.

Koblentz környékén még most is szüntelen dolgoznak a' *Frantziák* a' *Moselen* lévő hid előtt való sántzokon. A' *Petersbergen* annyi sok *filegoriák* készítetnek, hogy az egész hegy hasonlít valamelly meg erősített kastélyhoz. Minthogy *Aachenben*, *Dürenben*, *Kolóniában*, és *Bonnban* nagy pompával fogadtatott *Jourdán* Generális: *Koblentz* sem akart azoknál alábvaló lenni, hanem a' környülállásokhoz képest ez is szövétneket gyújtott az ördög tilz. életére. A' *Hannoverai* V. Fejedelemségben nagy hadi készületek tétetnek a' jövő táborozás végett. *Hannoverában*, *Göttingában*, *Mündenben* 's több nevezetes városokban, verbung piatzok állitattak ki; számos lovak fzedettek fel a' lovas seregek és artilleria számára; egy szóval ott is szüntelen való mozgásban vagyon a' hadi nép, mintha ugyan minden szempillantásban masirozni kellene a' *Frantziák* ellen. —

A' *Brüsszeli* levelek is tellyesek háborús hírekkel, és már most ottan is nem a' békességről, hanem a' hadakozás folytatásáról vagyon a' szó

beszéd. Minden véghelyi várakban, és *Luxemburg* környékén pihent seregek oda hagyták téli kvártélyaikat, és a' *Rénus* felé masiroztak, sőt az Austriai Belgiumban feküdt seregek is parantolatot vettek az ármadiához való menetelre, kivéven a' lovas seregeket, a' mellyeknél hasonló reformátio tétetik, mint tétetett a' gyalogságnál; e' mellett lovak nélkül is szükölködik még, mellyek mihelyt oda érkeznek, mindjárt az is a' *Rénushoz* fog masirozni. Mindnyájan úgy gondolkoznak 's úgy beszélnek, hogy a' két ármadia közt mostan esendő viadal véresebb léfz a' múlt éftendőben történeknél.

Német Birodalom.

Ferdinánd Prussziai királyi hertzeg leánya *Lovisa* Márt. 17-ikén párosítatott öfzve *Radzivil Antal* Lengyel hertzeggel. Annakelötte 7 nappal ment *Henrik* Prussziai királyi hertzeg *Brunsvigiába*. Oda váratik *Londonból* a' *Hollandiai* helytartó fejedeleme is.

Márt. 8-dikán este egy fertálykor 11 órára egy nagy tüzes golyóbis láttatott a' levegő égben *Berlin* várasa felett, a' melly által az égnek kárpitja nagyon meg világosítatott. Egy két fertályóra múlván a' golyóbis széllyel pattanván lassú ég dörgés forma hangot tsinált. Hasonló tüzes golyóbis láttatott *Márt. 12-dik* napján az *Oderaz Frankfurtum* felett estvéli 8 órakor. Ezen égi jelelésegekből a' tudatlan és babonás emberek sokféle gonoszt jövendölnek, a' természet vizsgáló böltsék pedig azt a' következtést húzzák ki, hogy a' múlt téli engedelmes időkben igen sok gözölgés és electrica matéria tsuportozott öfzve a' levegő égben.

Königsbergből magából iratik, hogy nem igaz az a' *Thorunban* költ hír, melly azt hirdette, hogy *Sieyes Abbas* Königsbergi Professor *Kanc*

úrhoz küldött levelében ötet arra kérte volna, hogy vigyalna meg a' Fr. Constitutiót 's adná arról való értelmét. Az egész dolog ebből áll: Egy *Königsbergben* született, de *Párisban* hivatalos viselő barátja által azt tudakoztatta tőle *Sieyes abbas*, miként kellene az őt. i. a' *Kánt critica* Filozofiját Fr. nyelvre fordítani 's *Párisba* küldeni.

Olasz Ország.

A' *Cévdából Turinba*, 's onnan ide jött tudósítások fzerént, Márt. első napján el akarták kezdeni a' Frantziák az ellenségeskedést, és a' mint készülleteikből gyanítani lehetett, elsőben is *Cévdára* akartak rohanni. A' melly végre minckutána sok seregeket öszve gyűjtöttek volna a' hegyekben, és már induló félben is vóltanak, Márt. 2-ik napját követett éjjel hirtelen nagy hó kezdett esni, a' melly nemcsak a' *Cévai* hegyeket, hanem a' tengerre fekvő környékeket is úgy bélepte, hogy kéntelenek vóltak készülteiket félbe szakasztani. Hasonló feltétellel vóltanak *Pedemontium* eránt a' *Szabaudiában* feküdt Fr. seregek, és a' *Cenis* nevű hegyre, a' mellyről a' *Szabaudiából Pedemontiumba* vivő útát ágyúikkal védelmezhetnék volna, 1500 embert telepítettek le; hanem ott is a' jóltévő elementumok tettek nekik akadályt, mivel 12 napig éjjel nappal esett a' hó.

A' *Páviai* fő kvártélyból iratik Márt. 12-kén, hogy az előtt 2 nappal egy Fr. linea hajó 4 fregatte, és 4000 ezer ember jelentenek meg a' *Szavónai* kastély előtt. Ezek *Harpe* Generális vezérlése alatt a' *Szavónai* és *Vádói* külső városokba bé menvén, mind a' város, mind a' vár kormányozóihoz egy hadi tisztt küldetett, a' ki által azt kívánta a' nevezett Generális, hogy mindjárt adják fel a' várat, másként hozzá kezdet annak lövöldöztetéséhez. A' kormányozó egy kevés időt kívánt magának adattatni, a' melly alatt t. i. jelentést tehessen a' *Gónuai* Tanátsnak, de a'

melly kérésére nem ügyelvén *Harpe* Generális, kintelen volt a' kormányozó a' várat fel adni. Ezen történetnek igazságáról méltán lehet kételkednünk.

Frantzia Ország.

Hoche Generális, a' ki minden patrióta Generálisok felett leg szerentsésebb volt a' *Wendei* Rojalisták ellen, el nem kerülhette titkos ellenségeinek irigységét. Egy valaki következő vádakat küldött *Párisba* ellene: „Ennekelötte, *ügymond*, egy hólnappal tellyes reménységgel valánk a' napnyugoti osztályokban támadt hazafiak között való háborúnak végzéséhez. *Hoche* Generális mint valamelly Dictátor mindenütt katona kormányt állítván fel, nemtsak magát, hanem a' republikát is gyűlölségessé tette a' lakosok előtt, sem a' patriótáknak, sem a' pártosoknak nem engedvén, és egyikkel úgy bánván mint a' másikkal. Ebből a' következett, hogy a' lakosok semmi bizodalommal nem lévén a' republika fő kormányszékjéhez, semmi hitelt nem adnak a' nékiek tett ígéreteknek, 's egészlen kétségbe esvén sorsaiknak meg jobbitására eránt, ismét fegyverhez nyúltanak 's a' t.

Ezen vádakra következőképen felelt *Hoche* Generális a' hadi ministerhez küldött levelében. „Negyven ezer emberrel masiroztam, *ügymond*, *Wendébe*, kiknek se kenyerek, se tsizmajok nem volt. Ki mondotta a' *Wendei* háborútel végeztetnek lenni? Már a' múlt esztendőnek végén volt erről ízó, holott még akkor tsak ötöd részét hódoltattuk meg ezen pártos földnek. Az egész armádia a' *Ligeris* jobb partyán maradt, holott ha a' *Wendei* háborúnak vége lett volna, mindjárt akkor által tettem volna azon folyó vizen armadiámnak két harmad részét, 's egyenesen *Normandiába*, és Kis *Brianniába* küldöttem volna. Annyira még nem jutottunk, önnön magok a' lakosok nagyon meg mérgesedtek egymás-

rá; azon közben nagy része a' tsendességet kívánja, és segedelmekre hív bennünket nyughatatlan lakos társaik ellen. — Egy más és későbbi levelében ezeket írja a' nevezett Generális a' belső dolgokra ügyelő miniszternek: „Kevés fegyverek maradt, *úgymond*, a' pártosoknak, de azért még sinsz egészen vége a' *Wendei* háborúnak, lehetetlen is azt egy könnyen meg fojtani, ha megfontoljuk, hogy az a' nép, a' melly 3 elztendő-től fogva hozzá szokott a' hadakozáshoz, nem engedí magát egyszeribe a' fegyvertől meg fosztatni. Azomban eleget miveltek a' republikának Generálisai, a' midőn 3 hónap alatt, a' leg alkalmatlanabb időben, egy olly tartományban, mellyben semmi tábori magazinumaik nintsenek, táplálták armadiánkat.“

Rennesben, Kis Britannianak fő városában 3 asszony és 2 férfi személy lövettek agyon. Az elsőb-
bek közt 2 paraszt asszony volt, a' kik puska töltéseket hordottak a' *Chouansoknak*, a' 3-dik férjetlen volt és *Bellevue* asszonynak nevezte magát. — A' 2 férfiak közzül az egyik pattantyús és a' Stábnál író volt, a' ki mindenekről, a' mellyek a' patrióta seregeknél történtek, vagy történendők valának, vagy midőn ágyúk és egyéb hadi készületek, proviántos's pénzes szekerek másuvá küldettek, tudósította a' *Chouansokat*. — A' másik a' 10-dik regementnél hufzár, és ő is spionja volt a' pártosoknak.

A' Directorium az ellen panaszolkodott az ifjú Tanátsához küldött követjei által, hogy a' republika által veretett új pénznek kevés betse legyen, és hogy a' Constitutionnak titkos ellenségei egészen betstelenné igyekeznék azt tenni. Erre való nézve leg ottan egy commissiót rendelt ki a' Tanáts azon pénznek ízoros meg vizsgálásáta, a' melly által minekutánna jónak találtatott volna, el végeztetett, hogy keményen meg büntettesse-nek azok, a' kik vagy titkon, vagy nyilván betstelentik és el nem akarják azt venni.

A' könyvnyomtatás szabadságának megszorítására való eszközöknek ki találására rendeltett commissiónak képében azt a' jelentést tette *Louvet* Márt. 6-dikán, hogy annak tagjai meggyőződtek ugyan arról, hogy a' nyomtatás szabadságával való vissza élésnek sok rossz következései lehetnek; de még eddig ki nem találhattak azon vissza élésnek el törlésére alkalmas eszközöket, azért is vagy más commissió rendeltessék ki azon végre, vagy a' jelenvaló 10 tagokkal leporitassék. *Boissy d' Anglas* és *Tallien* nemcsak jóvá nem hagyták a' nyomtatás szabadságának megszorítását, sőt egészlen ellene szegeztek magokat, azt állítván, hogy az íróknak szabad pennajoknak kell lenni, mindent szabadon írni és nyomtatni, hanem úgy, hogy mindenkor kézsek legyenek a' törvény által már meg határozott esetekben írásaikról számot adni; hogy az ez eránt hozatott törvények elegendők a' káros vissza éléseknek meg akadályoztatására; hogy az ezen tárgyról hozatandó törvények által olly fegyver adattnék a' kormány szék kezeibe, melly által apródonként egészlen el temettetne a' szabadság's a' t.

Drouet volt posta mester 's mostani nemzeti képviselő, a' ki a' Directorium engedelmével familiájának látogatására ment, azt írta az ifjú Tanácsnak, hogy ötöt sok falusi emberek kérték annak végbe vitelére, hogy requisitio alá vettett ifjaik szabadíttassanak fel azon tereh alól, másként elégtelenek léfznek a' földmivelésre. Kérésekre semmi kívánt válasz nem adatott.

Egy *Párisi* levél hirdeti, hogy *Pichegrü* Generális tapasztalván a' Directoriumnak maga eránt való hidegségét, szabadságot kért és nyert a' *Rénusi* ármadia kormányának le tételére.

Batáviai Respublika.

Pál Péter a' *Batáviai* nationális Gyűlésnek előülője, azon méltoságra lett emeltetése után ily-

lyetén bezzéddel kezdett hivataljának folytatásához: Már valaha meg jelent az a' régtől fogva kívánt nap, a' mellyen a' szövetséges tartományok által válaftatott nationális Convent öfzve gyűlött! — „Már valaha fel derült az a' nagy és fényes nap, a' mellytől fogva az egész *Batáviai* népnek közönséges és sarkalatos dolgai fel nyilt ajtókkal, 's úgy lizolván, az egész nép jelenlétében fognak ezután folytatatni, és semmi vég nélkül való tanátskozások alá nem vettetni! Már valaha el jött tehát az a' nap, mellyet el hűnyt öseink közül a' leg érdemesebb emberek sziv lizakadva óhajtottak, mivel úgy tekintették azt, mint a' mi valóságos szabadtságunknak, és senkitől való nem függésünknek hajnalát; következésképen azt a' nemzeti boldogságot, a' melly sokkal nagyobb-nak lenni láttatott, mint sem részesülhetett volna abban a' nemzet, Illyenképen tsak kívánták, de soha el nem érheték azon szerentsés időt. A' mit a' mi el hűnyt öseink 200 ezrtendők alatt végbe nem vihettek, mi ezrtendő alatt végre hajtottuk. Ezen rövid idő alatt a' végre hajtó hatalmat külömbkülömbféle részeiben egyenlőbbé és egygyűyübbé lenni, egyfzersmind azon akadályoktól, mellyek miatt a' folyamattya hátráltatott, meg szabadúltni láttuk; tapafztaltuk néhány tartományainknak kormányait és törvényes székeit meg újjúltni, és a' következő reformátiónak fundamentát el kézfizetni. Végtére látjuk, noha hosszas és külömbkülömbféle tanátskozásaink után, iparkodásainkat a' nationális gyűllésnek öfzve hivatása és valóságos el kezdődése által meg koronáztatottnak lenni.“

„Polgári képviselők! mivel engem válaftotatok elsőben előülőnek, alkalmatosságom va-gyon ezen sarkalatos történethez tinétek közönségesen szerentsét kívánni, a' mellyet minden külső és belső ellenségeink félelemmel és rettegéssel néznek, melly abból világos, hogy ekkorig mindent meg próbáltak, hogy bennünket at-

elégedvén jó fizetésével, egy felől tolvajságra, más felől *Hora* formájú közönséges prédálásra, és lárma indításra igyekezett. — A' mi az elsőt illeti, ezt tselekedte: még a' múlt Decemberben, minekelőtte az Oláh Ország és Erdély közt határos nagy havasokat, a' hó bé lépvén, járhatatlanná tette volna, ő néhányad magával, de egy *Dinka* nevű tolvaj pajtásának ekkori el hagyásával, bé üt Oláh Országba, egy *Motro* nevű helységnek a' határán, az erdőbe lévő klastromra, és annak minden kintsét fel prédálta, fel rakta, 's minekelőtte haza indúlt volna, a' Remete Gvárdiánt *Egument* elé szollította, és kezét meg tsókolván ezt mondotta: Atya! meg botsáss, mert néked ád még az Isten; de mi tsak így élünk: azonban áldj is meg már minket, hogy a' te, és a' klastromod' kintséhez szerentsénk legyen. Mit tud tenni a' szegény öreg pap, elé veszi áldásait, 's meg áldotta ezeket a' tolvajokat, vagy a' mint az Oláh nyelven hathatósbabban lehet ki tenni (*bágozlovit*). Már így meg áldva haza felé indúl *Dima Lontzos*, 's az Erdélyi határon belől, az úgy nevezetett *Silyba*, egy *Livadtzsel* nevű falunak Oláh papjához menvén, azt a' templomba hívja és véle, mind a' fel prédáltatott *Egumen* remetének, mind magának és tolvaj társának neveket egy táblára, (melynek neve Oláh nyelven *Pomelnyik*) fel irattya. Az *Egumenét* azért, hogy tekintvén a' pap a' táblára, mindenkor imádkozzék, hogy még adjon az Isten néki sok gazdagságot; a' maga' és tolvaj társai' nevét azért, hogy adjon az Isten szerentsét nékie a' lopott kintshez, és e' mellett ezen büncit is botsássa meg. Ezzel bellyebb jöven haza felé a' kintset el rejtette, melly tselekedete ekkor titokban is maradt.

A' mi a' másodikat, t. i. *Hora* formájú fel támadásra, és prédálásra való igyekezetét illeti, ez az: ő mind az Oláh Orzági, mind a' Hatfzegvidéki tolvaj pajtásaival alattomban egygyet értett vólt, hogy tavasz felé egy bizonyos napon

egybe gyülekezvén a' havasoknak valamely titkos helyére, a' magok jó rendbevaló szedése után, egyfzersmind iussenek Hatzegvidéken lakó Mélt. *Szilvasi Bálint*, Tek. *Kenderesi Jósef*, és *Bálint Abrahám* Vármegyénk' két fő biró uraira, a' kiket is fel prédálván, itt sok fegyvert kapjanak, 's onnan jól fel fegyverkezve indullyanak ofztán, közönséges tolvajkodások' úttyára és a' prédára. — Hogy pedig semmi leg kissebb gyanúság is hozzá ne férhessen, el vonta magát Hátzeg vidékiről bellyebb, a' Hunyadi uradalomhoz, a' vas bányák' szén égetői közzé, dolgosnak bé állott, azért hogy ezeket az embereket is a' maga gonosz indulatú pártjára vonhassa. — Azonban pedig egy verhenyös színü forma zászlót duggatott házánál, mellyet, a' mint ő és felesége mondják, a' Török háborúkor 70 Rf. vett vólt egy *Nikolaj* Kapitány nevütől, és az alatt vitézkedett akkor, 's ofztán mint pénze árra nálla maradt. De ez tsak költemény; nanem azért tartotta kemény zár alatt, hogy majd ki ütven magát veszedelmes igyekezete, zászlója alá gyűljenek tolvaj követői, 's úgy folytassák ofztán vérengező úttyokat. — A' zászlónak mind a' két oldalára, fekete két fejü sas vagyon varva, és az Erdélyi tziper, 's mind a' két oldalán öt Oláh betük és az 1789-dik ezftendő száma vagynak fel jegyezve.

Mind ezek így lévén, mikor már *Dima Lontzos*, Izenet égető vólna, az alatt *Dinka* pajtással, (a' ki nem vólt ugyan az *Egumen* klasroma fel prédálásán, de tudta *Dimának* ezen dolgát, 's tudta a' közönséges veszedelemre való törekedését is) el mennek egy *Szilvás* nevü faluba, 's ott egy Oláhnak egy jó ökrét el lopják, 's el is adják a' húsát mint mézszárosok. — De az árra ofztásában keményen öltzve vesznek, és így haragosan egymástól el válnak. — *Dinka* tehát a' kedves pajtás el megyen alattomba tsak szaporán, a' kárt vallott Olához, 's azt mondja, hogyha adnéki 30 Fr. ki kalátsollya, és kezébe adja a' tol-

vajt; de az Oláh azt mondja: igen sokat kérsz, hiszem az ökörsem ér annyit; *Dinka* is azt mondja: no ha nem adsz annyit, én sem kalátsolok senkit; 's azzal el megyen az Oláhtól. *Dima Lontzos* is, haragudván *Dinkára*, el megyen a' káros Olához, 's azt mondja: há adsz 15 Fr. ki kalátsolom a' tolvajt; a' káros Oláhlátván, hogy ez fél annyit kér, mint a' másik, meg igéri, 's meg is adja: a' mikor is *Dima* meg mondja, hogy *Dinka* lopta el, nyúzta meg, 's árulta el az ökröt. — Az alatt *Dinka* is gondolkodik, hogy igen sokat kért vólt a' kalátsolásért, vissza megyen a' káros Olához, 's azt mondja: no ha adsz 15 Fr. meg mondom ki lopta el az ökröt. Ekkor a' káros Oláh lármát üt, segítséget hív, 's meg kötüzi *Dinkát*, mint már el árultatott tolvajt, 's midőn már tömlőztre vinnék, a' határ szélén leülnek nyugodni, 's mondja *Dinka*: botsátsatok el, és ha meg is mondjátok, ki kalátsolt ki engemet, mindjárt adok száz forintot. Kap a' szegény káros Oláh a' pénzen, 's társai is, el botsáttják *Dinkát*, meg is mondják, hogy *Dima* árulta el; ő is forditya gyűzfűjét, ad nékiek 100 forintot, e' mellett a' ki nyúzott ökör árrát is a' károsnak meg adja. Ezen mérgében *Dinka* megyen a' *Bári* harmintzados *Szörtsei* Úrhoz, el árúlja *Dimának*, mind a' klastrom fel verését; mind a' közönséges pufztításra való tzellyát: a' Harmintzados is izaporán hirt télzen erről a' hová kellett; rendelés jő, 's el fogják *Dima Lontzost*, és mint katona Jurisdiction alatt lévőt viszik Hátszegre a' kaszármába; ott őriztetik kemény strázsán és vason. Most foly examenje mixta commissióban. NB. *Dinka* még azt is megmondotta, hogy a' Havason fenn tart *Dima* egy *Petru Penetyija* nevű puska igazító lakatost is, ezt is el fogták vólt, 's a' mint hoznák *Dévára* a' tömlőzbe, el szalasztották az úton, 's oda van; házánál ekkornem kaptak egyebet, két igazítani való puskánál, és egy pistoly-nál; de az examenjében Hátszegen meg vallotta,

hogy sok százat igazított meg eddig elé az ötférfi szerte szélllyel lakozóknak.

A' nagyon harapodzó pestises hirért, és valamely hirtelen esett halálért Házzeg vidékin, Borbatvizen két házat bé töviseltek vala, és már két hete, meg is visitérozta a' Vármegye Chirurgusa; nem találta ugyan valóságos pestisnek, de még is nem szabadította fel őket, hanem még tovább is rekesz alatt hagyta vigyázásból. Ezt az Erdélyi dolgot én nem más újság levélből, hanemz Dévai correspondensemnek tulajdon keze irásából szedtettem le.

T u d ó s i t á s.

Ki jön a' napokban következő munkaillyen tzm és titulus alatt in 4-to Posenban Véber Simon Péter könyvnyomtató betüivel:

Stemmatographia nobilium familiarum Regni Hungariae; praemissa est series chronologica quatuor Statuum et Ordinum, historico politicis notationibus illustrata Partes II-o

Pars 1-ma Generalis: I. Regni Hung. et Partium eidem adnexarum quatuor Status et Ordines serie chronologica e Diplomatus deducti et historico politicis notationibus illustrati, cujus brevis conspectus iste est:

1-mo *Status Ecclesiae Praelatorum*: uti singuli Archi et Episcopi chronologice deducuntur, auctores omnes, quicumque de eorum juribus, officiis, et privilegiis scripserunt, citantur, Archi-Episcopis nomina Cancellariorum, Camerae Regiae Praesidum et Consiliariorum ab initio, hoc munere simul defungentium inseruntur, annexis politicis ubique, e Decretis et Diplomatus de promptis notationibus: His junguntur etiam Priores Auranae, et reliqui in hac classe ad Diaetam vocati.

2-do *Status Regni Baronum*: quorum nomina a Palatinis usque ad Sacrae Coronae Custodes, eorumque memorabilia recensentur. His series quoque Senatus antiqui et moderni Consilii Regii Locumtenentialis Hungarici, quibus Palatini semper praesidebant, interseritur. Ad Seriem porro Baronum Slavoniae; eiusdem etiam Regni Locumtenentes, Capitanei et Vice Bani, cum notationibus ex antiqua eorum et moderna constitutione depromtis adducuntur, ubique citatis auctoribus, legibus, et diplomatibus.

3-tio *Status Magnatum* seu singulorum Inceptorum Comitatum Supremi Comites et Sigilla describuntur, series item perpetuorum, aliorumque Comitum et Baronum cum annis, quibus eveci sunt, addita antiquae et modernae eorum Constitutionis deductione, et antiquorum nominum, ad quas nempe e modernis familiis referri debeant? explicatione, ut constare possit v.g. *Palfios* olim *Konth de Raro* et *Dertsika* dictos, *Hahold* ad *Banfanam*, *Czupor* ad *Nadasdi*, *Stanislósi* ad *Bátori*, *Kozmal* ad *Förgáts* familias referendos esse.

4-to *Status Nobilium* sub praesidio Personalis Praesentiae Regiae in Judiciis Locumtenentis in Comitibus consistentium, ubi singuli ab initio Personales et V. Gerentes una cum Hungariae et Slavoniae Prothonotariis, adduntur hic etiam Assessores Tabulae Regiae et Districtualium cum eorum Praesidibus, velut in locum Prothonotariorum institutis, dein omnes ab initio ad Comitibus deputati, et V. Comites. Fors lectori volupe foret, venerandi antenati sui ante et post annum 1300 in officiis Supremi, vel V. Comitis, vel Castellani constituti memoriam revocavisse. Ita e.g. heroes in Historia et Diplomatibus saepe celebrati, — *Zrini* sub nomine *Breber*; V. Palatinus *Bossanyi* sub nomine *Baan*; *Barleus* de *Dévek*; *Kállai* sub nomine *Ubal*; Supremus Comes *Görgei* sub nomine de *Stepfalva*; Prothonotarius *Rutkai*. Vice Palatinus sub nomine *Miklès*; *Berszeviczi* sub nomine *Palanka*; *Orményi* sub nomine *Ilmer*.

Adnectuntur quarto huic Statui *Liberæ etiam Regineque Civitates*, earum memorabiliiora, politico-publica. Sigilla item breviter citatis omnibus auctoribus, earum antiquis privilegiis et præhabito statu ac conditione pro fundamento Historiæ civitatum diplomaticæ elaborandæ deservitura; de his specificè plura in *Stemmatographiæ Parte II* deducuntur

Et meliore alius, sine coronet opus.

Pars II-du Specialis: sub titulo Stemmatographia Nobilium Familiarum juxta in præmissam seriem 4-tuor Statuum et Ordinum, ex *Diplomatibus* ordine alphabetico *elucublaturum*.

Addig is mig ezen II-dik Részre a' munkának ki jöhet, ki adatnak az I. részhez öt fő hertzei familiák, úgymint: hertzeg *Eszterházi*, *Batthyányi*, *Bátori*, *Hunyadi* és *Pálffy* familiák, a' mint azok előre próbának okáért ki dolgoztattak ezen titulus alatt:

Pro specimine Stemmatographiæ Nobilium Hungariæ Familiarum in II Parte exhibenda: um: annectimus et præmittemus hic aliquot Principes Familias, ut ii, qui deductionem familie suæ habere voluerint, de concepta idea et methodo nostra præliminariter informati, juxta eam nobis materiam, subsidia et præenumerationem aut subscriptionem nominum, idque quantocius submittere dignentur.

Találatni fog pedig ezen munkának I. Részre *Posonban Veber Simon Péter* könyvnyomtatónál, *Pesten Veingand*, és *Kilián* könyvárosoknál, *Budán Diepold* könyvárosnál, *Ó Budán Kis István* kompactornál, *Győrött Müller* és *Meyer* könyvárosoknál, *Sopronban Németi* kompactornál, *Késkeménen Vörösmárti János* kompactornál, *Miskóltzon Miskóltzi János* kompactornál, *Szebenben Hochmeister* könyvárosnál, *Kolosvárott T. Szathmári Pap Mihály Prof. úrnál*, *Kassán T. Kováts István Préd. úrnál*; 's több 5 más helyeken; a' præenumerationnak az árra 2 fl.